

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Janem Peroutkou ve věci

žalobců:

1) L. M., narozená X

2) L. M., narozený X

3) H. M., narozený X

4) B. M., narozený X

všichni státní příslušníci Syrské arabské republiky

všichni t. č. X

X

žalobci 2) až 4) zastoupeni žalobkyní 1) jako jejich zákonnou zástupkyní

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 3, Praha – Holešovice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2024, č. j. OAM-1271/DS-D03-D06-2024,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem a postoupenou zdejšímu soudu z důvodu místní nepříslušnosti domáhají podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (sále jen „s. ř. s.“), zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že státem příslušným k přijetí žalců zpět podle čl. 20 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“) je Chorvatská republika. Žalovaný současně ve výroku doplnil, že napadené rozhodnutí je v souladu s § 11 odst. 2 větou druhou rozhodnutím podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu).

II. Obsah žaloby a ostatních podání účastníků

2. Žalobci v žalobě uvedli, že považují napadené rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné. Žalovaný se nedostatečně zabýval kritérii příslušnosti v čl. 8 až 15 nařízení Dublin III a nerespektoval povinnost postupovat při zkoumání naplnění kritérií v předem daném pořadí, jak určuje čl. 7 odst. 1 nařízení Dublin III. Žalovaný neprovedl důkazy nezbytné ke zjištění skutkového stavu tak, aby byl zjištěn bez důvodných pochybností.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že na základě lustrace v systému Eurodac zjistil, že žalobkyně 1) podala žádost o mezinárodní ochranu v Chorvatsku. Chorvatsko svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně 1) uznalo. V napadeném rozhodnutí žalovaný též posoudil, zda v případě Chorvatska není dán důvod domnívat se, že pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, trpí tamější systém nedostatky. Měl za to, že nikoli, přitom vycházel z relevantních a objektivních informací získaných z různých dohledatelných zdrojů. Konečně žalovaný poznamenal, že žaloba je psána v mužském rodě za osobu žalobkyně 1). Její nezletilé děti v ní nejsou uvedeny, pouze v jednom bodě odkazuje na zásah žalovaného do subjektivních práv nezletilých dětí. Ačkoli žalobkyně 1) podala žalobu pouze za sebe, je jasné, že děti stíhají osud matky [žalobkyně 1]).

III. Skutečnosti plynoucí ze správního spisu a rozhodnutí žalovaného

4. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobci byli dne 19. 9. 2024 kontrolováni hlídkou cizinecké policie. Nedisponovali žádným dokladem, z něhož by plynula jejich totožnost a oprávněnost pobytu na území České republiky. Porovnáním otisků prstů žalobkyně 1) v systému Eurodac byla nalezena shoda – žalobkyně 1) byla vedena jako žadatelka o azyl v Chorvatsku (s datem podání žádosti dne 16. 9. 2024 a místem podání žádosti v Koprivnici).
5. Dne 26. 9. 2024 žalovaný požádal Chorvatsko o přijetí žalců zpět. Svou žádost založil na čl. 18 odst. 1 písm. b) nařízení Dublin III.
6. Dne 10. 10. 2024 žalovaný obdržel od chorvatských orgánů akceptaci žádosti o přijetí žalců zpět. V akceptaci chorvatské orgány odkázaly na čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III a

uvedly, že žalobkyni 1) přijímají za účelem pokračování v řízení o určení příslušného členského státu. Do své akceptace zahrnuly i nezletilé žalobce 2) až 4).

7. V průběhu správního řízení byl s žalobkyní 1) proveden pohovor. Při něm uvedla, že jim v Chorvatsku brali otisky prstů, ale ona ani žalobci 2) až 4) o mezinárodní ochranu v žádném členském státě nežádali. V Chorvatsku byli dva dny. Navštívili tam také lékaře. Ubytování nebylo dobré, byli v karavanech. Chce se dostat do Německa, kde jsou lepší podmínky pro život. V Německu má sourozence a další vzdálené příbuzné, kteří mají německé občanství. Z cesty jí bolí nohy a záda. Děti jsou zdravé, jen nejmladší syn pláče a nejí. Lékař ho viděl.
8. Při seznámení se s podklady pro rozhodnutí žalobkyně 1) zkonstatovala, že nechce zpět do Chorvatska. Doplnila, že zde měla švagra, kterého odvezli. Je sama a má malé děti.
9. Součástí správního spisu je také informace OAMP ze dne 24. 9. 2024 *Chorvatsko: Azylový systém – Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťovací a azylové dublinské statistiky*.
10. V napadeném rozhodnutí žalovaný shrnul průběh správního řízení. Při určování příslušného členského státu neshledal důvody pro aplikování kritérií v čl. 8 až 15 nařízení Dublin III. Odkázal na čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, podle nějž je v takovém případě k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Žalobkyně 1) požádala o mezinárodní ochranu v Chorvatsku. Chorvatsko přijalo svou odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III. Podle žalovaného tak byly naplněny podmínky čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III, za nichž může členský stát požádat jiný členský stát o přijetí osob zpět.
11. Žalovaný se následně zabýval možností přemístění žalobců zpět do Chorvatska, tedy tím, zda v Chorvatsku neexistují systematické nedostatky azylového řízení a podmínek přijetí žadatelů, které by s sebou nesly riziko nelidského nebo ponižujícího zacházení. Při tom vycházel z informace OAMP a shrnul její obsah. Doplnil, že na úrovni Evropské unie ani Rady Evropy nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení o mezinárodní ochraně nebo přijímání žadatelů v Chorvatsku. Rovněž Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Chorvatska. Žalovaný podotkl, že si je vědom toho, že životní podmínky mohou být v různých členských státech odlišné. Též uznal, že chorvatský azylový systém (podmínky ubytování) není zcela bezproblémový. V případě Chorvatska ale nelze hovořit o systematických nedostacích nebo životním standardu, jež by vedly k nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Žalovaný též uvážil nejlepší zájem nezletilých dětí. Podle informace OAMP jsou nezletilí žadatelé o mezinárodní ochranu považováni za zranitelnou skupinu a mohou být v určitých situacích zvýhodněni. Přemístění do Chorvatska nebude pro žalobce představovat nepřiměřený zásah. Přemístěním nedojde k odloučení matky od dětí. Zdravotní péče je v Chorvatsku na podobné úrovni jako v České republice. Žalobkyně 1) se zmínila o tom, že jí během cesty pomáhal švagr. Žalovaný upřesnil, že se její švagr také nacházel na území České republiky neoprávněně a je s ním též vedeno řízení o předání podle nařízení Dublin III, jelikož požádal o azyl v Chorvatsku. Lze tak předpokládat, že žalovaný bude v jeho situaci postupovat obdobně jako v případě žalobců.

IV. Posouzení věci soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými a splňuje všechny zákonem požadované formální náležitosti. Je tedy věcně projednatelná. O žalobě soud rozhodl bez jednání, jelikož účastníci na výzvy soudu nesdělili, že by s takovým postupem nesouhlasili, a proto se jejich souhlas presumuje (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Dokazování soud neprováděl, jelikož všechny rozhodné skutečnosti zjistil ze správního spisu.
13. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Na tomto místě soud připomíná, že obsah a kvalita žaloby do značné míry určují nejen rozsah přezkumu, ale logicky i obsah rozhodnutí soudu. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).
14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě upozornil na to, že je žaloba podána pouze jménem žalobkyně 1) [v záhlaví žaloby byla uvedena pouze ona]. Napadené rozhodnutí se týkalo přemístění jak žalobkyně 1), tak jejich nezletilých dětí [žalobců 2) až 4)] a v textu žaloby žalobkyně hovořila o tom, že se napadené rozhodnutí nepřiměřeným způsobem dotkne práv jejich nezletilých dětí. K rozptýlení pochybností o okruhu žalobců soud proto žalobkyni 1) vyzval, aby upřesnila, zda podává žalobu pouze za sebe, nebo jako zákonná zástupkyně i za žalobce 2) až 4). Odpovědí ze dne 29. 11. 2024 žalobkyně 1) sdělila, že žalobu podala také za žalobce 2) až 4) jako jejich zákonná zástupkyně.
15. Těžištěm žaloby je nesouhlas s tím, že státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně 1) je Chorvatsko.
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí určil příslušnost Chorvatska k přijetí žalobců zpět na základě čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III.
17. Podle čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III členský stát, u něhož byla podána první žádost o mezinárodní ochranu, je povinen za podmínek uvedených v člancích 23, 24, 25 a 29 a s cílem ukončit řízení o určení státu příslušného pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu převzít zpět žadatele, který se nachází v jiném členském státě bez povolení k pobytu nebo který v něm učinil novou žádost o mezinárodní ochranu poté, co vzal svou původní žádost podanou v jiném členském státě v průběhu řízení o určení příslušného členského státu zpět.
18. Podle čl. 20 odst. 1 nařízení Dublin III řízení o určení příslušného členského státu se zahajuje prvním podáním žádosti o mezinárodní ochranu v některém členském státě.
19. Podle čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III pokud se členský stát, na jehož území se osoba podle čl. 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d) zdržuje bez povolení k pobytu a v němž nebyla podána žádná nová žádost o mezinárodní ochranu, domnívá, že je příslušný jiný členský stát v souladu s čl. 20 odst. 5 a čl. 18 odst. 1 písm. b), c) nebo d), může tento jiný členský stát požádat o přijetí této osoby zpět.
20. V průběhu pohovoru dne 8. 10. 2024 žalobkyně 1) uvedla, že nikde v Evropské unii o mezinárodní ochranu nežádala. Pouze jí sejmuli otisky prstů, ale neví proč.
21. Podle čl. 9 odst. 1 nařízení č. 603/2013, kterým byl zřízen systém Eurodac, jsou členské státy povinny neprodleně sejmout otisky prstů každého žadatele o mezinárodní ochranu staršího 14 let a nejpozději do 72 hodin je předat do ústředního systému Eurodac. Shoda otisků prstů je pak považována za přímý důkaz o tom, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána (srov. příloha II prováděcího nařízení Komise č. 1560/2003). V rozsudku ze dne 23. 11. 2023,

č. j. 7 Azs 228/2023-25, NSS uvedl, že „*shoda otisků prstů v systému Eurodac bude dostatečným důkazem pro prokázání, zda již žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě. Musely by vyvstat další ‚kvalifikované‘ skutečnosti, které by mohly takto zjištěný skutkový stav zpochybnit.*“ Tvrzení žalobkyně o tom, že jí sice byly sejmuty otisky prstů, ale žádost nepodala, soud bez dalšího nepovažuje za takovou kvalifikovanou okolnost (srov. podobně rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2024, č. j. 48 Az 2/2024-68). Nadto při podání vysvětlení dne 20. 9. 2024 sdělila, že o mezinárodní ochranu požádala v Chorvatsku a samotnou žalobu založila na tom, že žalovaný určil příslušný stát k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu nesprávně. Tyto okolnosti zpochybňují její tvrzení uvedené pohovoru, že nikde v Evropské unii o mezinárodní ochranu nepožádala. Proto bylo namístě postupovat podle nařízení Dublin III.

22. Předně soud považuje za vhodné upřesnit, že kapitola IV nařízení Dublin III rozlišuje dva typy řízení.
23. Zaprvé upravuje *řízení o převzetí* (čl. 21 a násl. nařízení Dublin III). V tomto řízení členský stát, v němž byla podána žádost o mezinárodní ochranu, žádá jiný členský stát o věcné projednání žádosti o mezinárodní ochranu. To poté, co dožadující se členský stát na základě kritérií uvedených v kapitole III nařízení Dublin III dospěl k závěru, že není k věcnému projednání žádosti o mezinárodní ochranu příslušný.
24. Zadruhé upravuje *řízení o přijetí zpět* (čl. 23 a násl. nařízení Dublin III). To se vztahuje na situace, kdy osoba podala žádost o mezinárodní ochranu v jednom členském státě, který následně opustila ještě předtím, než (požádaný) členský stát ukončil řízení o určení státu příslušného k věcnému posouzení žádosti (čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III). Dále se týká případů, kdy (požádaný) členský stát již přistoupil k věcnému posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nebo dokonce žádost o mezinárodní ochranu zamítl [čl. 18 odst. 1 písm. b) až d) nařízení Dublin III].
25. V řízení o převzetí má určení příslušného členského státu na základě kritérií stanovených v kapitole III nařízení Dublin III ústřední roli. To vyplývá i ze skutečnosti, že žádost dožadujícího členského státu o převzetí musí obsahovat důkazy, které dožádanému členskému státu umožní ověřit, zda je opravdu příslušný podle kritérií v nařízení Dublin III. Stejně tak odpověď na takovou žádost musí spočívat na zhodnocení přímých a nepřímých důkazů, které umožňují uplatnění kritérií uvedených v nařízení Dublin III (srov. čl. 21 odst. 3 a čl. 22 nařízení Dublin III a rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 6. 2016, C-63/15, *Ghezelbash*, bod 43). Oproti tomu předpokladem pro možnost členského státu požádat o přijetí zpět není to, aby byla určena příslušnost dožádaného členského státu k věcnému posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, ale to, aby dožádaný členský stát splňoval podmínky stanovené v čl. 20 odst. 5 nebo čl. 18 odst. 1 písm. b) až d) nařízení Dublin III. Účelem přemístění žadatele do jiného členského státu povinného k přijetí žadatele zpět totiž nutně není dokončení věcné posouzení jeho žádosti (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 2. 4. 2019, spojené věci C-582/17 a C583/17, *H. a R.*, body 60 a 61).
26. V řízení o přijetí zpět tak dožadující členský stát není v zásadě oprávněn přezkoumávat, zda je dožádaný členský stát příslušný k věcnému posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podle kritérií v nařízení Dublin III. To vyplývá z následujících předpokladů.
27. Zaprvé, nařízení Dublin III přiznává zvláštní úlohu prvnímu členskému státu, v němž byla žádost o mezinárodní ochranu podána. To potvrzuje i čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III, podle kterého je – jako „zbytkové“ kritérium – příslušný ten členský stát, v němž byla žádost o

mezinárodní ochranu podána jako první (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 26. 7. 2017, C-670/16, *Mengesteab*, bod 93). Zadruhé, nařízení Dublin III má za cíl zabránit druhotnému přesunu osob, jež požádaly o mezinárodní ochranu v jednom členském státě, do jiných členských států, a to stanovením jednotných kritérií a postupů pro určení příslušného členského státu (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 17. 3. 2016, C-695/15 PPU, *Mirza*, bod 52). Přístup, který by zpochybňoval roli prvně požádaného členského státu při určování příslušnosti k věcnému posouzení žádosti o mezinárodní ochranu (tj. situace podle čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III) nebo umožňoval jinému členskému státu *de facto* přezkoumat závěr ohledně příslušnosti, k němuž dospěl prvně požádaný členský stát [tj. situace podle čl. 18 odst. 1 písm. b) až d) nařízení Dublin III], by mohl podněcovat žadatele, aby se vydali do jiných členských států. Tím by mohl vyvolat druhotné přesuny, které odporují cílům dublinského systému.

28. Článek 20 odst. 5 nařízení Dublin III, podle kterého žalovaný rozhodl o předání žalobců do Chorvatské republiky, jasně určuje, že povinnost k přijetí zpět má ten členský stát, u něhož byla podána první žádost o mezinárodní ochranu. Kritéria příslušnosti uvedená (a závazně seřazená) v kapitole III nařízení Dublin III, jichž se žalobkyně 1) dovolává, nemohou sloužit k identifikaci tohoto členského státu. Kromě toho podmínit uplatnění povinnosti prvně požádaného členského státu přijmout žadatele zpět tím, že dožadující stát musí ověřit, že prvně požádaný členský stát je též příslušný k věcnému posouzení žádosti, by bylo v rozporu se samotnou logikou čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III. Podle něj je cílem přijetí žadatele zpět právě *ukončit řízení o určení státu příslušného k posouzení žádosti* (srov. rozsudek Soudního dvora ve věci *H. a R.*, body 62 a 63).
29. Na tomto místě proto soud shrnuje, že přemístění do členského státu podle čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III je v zásadě možné, aniž by bylo předem posouzeno, že tento stát je současně příslušný též k věcnému posouzení žádosti o mezinárodní ochranu (srov. rozsudky Soudního dvora ve věci *H. a R.*, bod 81, a ze dne 30. 11. 2023, spojené věci C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 a C-328/21, *Ministero dell'Interno a další*, bod 94). Soud také koriguje tvrzení žalovaného ve vyjádření k žalobě, že „*Chorvatsko svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uznalo*“. Ve své akceptaci ovšem chorvatské orgány výslovně uvedly, že žalobce přijímají zpět za účelem pokračování v rozhodování o příslušnosti v případě žalobkyně 1) [„*in order to continue to determine responsibility for the abovementioned person*“].
30. Přes výše uvedené ale Soudní dvůr pro určité případy dovodil, že v řízení o přijetí zpět musí dožadující členský stát zohlednit některá kritéria příslušnosti (srov. rozsudek Soudního dvora ve věci *Ministero dell'Interno a další*, bod 97, a stanovisko generální advokátky k této věci, bod 82). Tak tomu bude např. v případě existence systematických nedostatků v dožádaném členském státě (v tomto smyslu srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 19. 3. 2019, C-163/17, *Jawo*, body 85 a 86) nebo v případech souvisejících se zdravotním stavem žadatele, kdy by přemístění s sebou neslo riziko značného a nevratného zhoršení zdravotního stavu (v tomto smyslu srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 2. 2017, C-578/16 PPU, *C. K a další*, bod 96).
31. Dále Soudní dvůr připustil, že se žadatel může vzhledem k ochraně nejlepšího zájmu dítěte a respektování rodinného života výjimečně dovolávat kritérií v čl. 8 až 10 nařízení Dublin III, podle nichž je příslušný dožadující členský stát, pokud dožadujícímu členskému státu předložil skutečnosti zjevně prokazující jeho příslušnost (srov. rozsudek Soudního dvora ve věci *H. a R.*, body 83 a 84).

32. V rozsudku ve věci *Ministero dell'Interno a další* pak Soudní dvůr mimo právě shrnutou judikaturu poukázal také na čl. 7 odst. 3 nařízení Dublin III. Podle něj s ohledem na uplatňování kritérií v čl. 8, 10 a 16 členské státy zohlední jakékoli dostupné důkazy o přítomnosti rodinných příslušníků, příbuzných nebo jiných členů rodiny žadatele na území některého členského státu pod podmínkou, že takový důkaz je předložen předtím, než jiný členský stát přijme žádost o převzetí dotčené osoby podle čl. 22 nebo o jejím přijetí zpět podle čl. 25, a že o dřívějších žádostech žadatele o mezinárodní ještě nebylo vydáno první rozhodnutí ve věci samé. Následně v bodě 100 téhož rozsudku Soudní dvůr zkonstatoval, že žadatel může „uvést celou řadu důvodů, které by mohly v situacích uvedených v čl. 18 odst. 1 písm. d), c) nebo d) nařízení Dublin III změnit příslušnost členského státu, která byla předtím určena v jiném členském státě, nebo v situaci, na kterou se vztahuje čl. 20 odst. 5 tohoto nařízení, takové určení ovlivnit.“
33. V rozsudku ve věci *Ministero dell'Interno a další* tak Soudní dvůr poukazem na čl. 7 odst. 3 nařízení Dublin III zahrnul uvažování kritérií příslušnosti podle čl. 8, 10 a 16 nařízení Dublin III již do samotného řízení o přijetí zpět, a to bez ohledu na to, zda se žadatel na základě právě zmíněných kritérií dovolává příslušnosti dožadujícího nebo jiného členského státu (srov. stanovisko generální advokátky ve věci *Ministero dell'Interno a další*, bod 88, hovořící obecně o „jiném členském státě“). Mimo poukaz na čl. 7 odst. 3 nařízení Dublin III se však Soudní dvůr v rozsudku ve věci *Ministero dell'Interno a další* k významu a aplikaci kritérií v čl. 8 až 10 a 16 nařízení Dublin III v samotném řízení o přijetí zpět založeném na čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III blíže nevyjádřil.
34. Soud si je vědom požadavku na respektování rodinného života při aplikaci nařízení Dublin III, jak vyplývá z bodu 14 jeho preambule. Současně ale nelze zcela odhlížet od povahy a účelu řízení o přijetí zpět. Tedy od toho, že 1) nařízení Dublin III upravuje řízení o přijetí zpět samostatně od řízení o převzetí (na základě systematického výkladu by proto neměla být tato řízení směřována nebo zaměřována), 2) řízení o přijetí zpět má zjednodušený charakter (např. dožádaný stát má v případě řízení o přijetí zpět kratší lhůty na odpověď než u řízení o převzetí) a 3) nerespektováním pravidel pro to, který členský stát vede řízení o určení příslušnosti k věcnému projednání žádosti o mezinárodní ochranu, by mohli být žadatelé motivováni k druhotným přesunům. Z právě uvedeného podle soudu plyne, že v řízení o přijetí zpět nelze ani naplnění kritérií příslušnosti v čl. 8, 10 a 16 nařízení Dublin III posuzovat ve stejném standardu, jako v řízení o převzetí. Jinými slovy, dožadující stát by je měl v řízení o přijetí zpět aplikovat ve výjimečných případech, kdy je na základě žadatelem namítaných skutečností příslušnost některého členského státu (jiného než dožádaného) zcela zjevná (analogicky srov. rozsudek Soudního dvora ve věci *H. a R.*, bod 84).
35. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k (určitému) posuzování, který členský stát je příslušný k věcnému projednání žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně 1) přistoupil, neboť na str. 2 uvedl, že „[v]e vztahu k určení příslušného členského státu podle kritérií uvedených v kapitole III nařízení Evropského parlamentu a Rady [Dublin III – pozn. soudu] vyloučil aplikovatelnost čl. 8-15 Nařízení Evropského parlamentu a Rady.“ Dále žalovaný poukázal na čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III a zkonstatoval, že „Chorvatská republika je příslušná země k posouzení výše jmenované a jejích nezletilých synů.“ Jestliže se však předcházející řízení týkalo přijetí žalobců zpět z důvodu v čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III, jehož smyslem je, aby jiný členský stát dokončil řízení o určení státu příslušného pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, bylo takové posuzování všech kritérií v kapitole III nařízení Dublin III nadbytečné a v řízení

o přijetí zpět pro něj v zásadě ani nebylo místo. Jak soud připomněl výše, judikatura Soudního dvora sice dovodila výjimky, za nichž by měl dožadující členský stát některá kritéria příslušnosti (čl. 8 až 10 a 16 nařízení Dublin III) z důvodu ochrany nejlepšího zájmu dítěte a respektování soukromého a rodinného života zohledňovat i v řízení o přijetí zpět. V průběhu správního řízení ani v žalobě ale žalobkyně 1) neuvedla žádné dostatečně konkrétní okolnosti, jež by přezkum splnění kritérií příslušnosti v posledně zmíněných člancích nařízení Dublin III iniciovaly i v řízení o přijetí zpět.

36. Žalobkyně 1) žalovanému pouze vyčetla, že se zabýval kritérii příslušnosti nedostatečně. Při jejich řádném posouzení by musel dojít k tomu, že je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný jiný členský stát než Chorvatsko. Soud opakuje, že smyslem řízení o přijetí zpět není, aby dožadující členský stát podrobně zkoumal všechna kritéria příslušnosti. Nadto se žalobkyně 1) ani žádného konkrétního kritéria příslušnosti nedovolávala a nenamítala, jaký členský stát tedy má být k věcnému posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu vlastně příslušný. Z informací uvedených během správního řízení je patrné, že žalobkyně 1) usiluje o to dostat se se svými nezletilými dětmi [žalobci 2) až 4)] do Německa, jelikož tam má sourozence a vzdálenější příbuzné a jsou tam lepší podmínky pro život. V žalobě však nepoukázala na žádné kritérium, podle kterého by měla být při posuzování její žádosti o mezinárodní ochranu dána příslušnost Německa (nebo jiného členského státu než Chorvatska).
37. Soud proto jen stručně dodává, že čl. 8 nařízení Dublin III řeší příslušnost v případě nezletilých osob bez doprovodu. V posuzované věci jsou však nezletilí žalobci 2) až 4) doprovázeni žalobkyní 1) – matkou. Články 9 a 10 nařízení Dublin III řeší sloučení žadatelů o mezinárodní ochranu s rodinnými příslušníky. Žalobkyně však netvrdila, že by měla v nějakém členském státě rodinné příslušníky ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III (zmiňovala se o sourozencích a švagrovi, kteří pod tento pojem ve smyslu nařízení Dublin III nespádají). Konečně podle čl. 16 nařízení Dublin III pokud je žadatel z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte (tj. v době novorozeneckého věku dítěte – srov. anglické „*a new-born child*“, německé „*eines neu-geborenen Kindes*“ či francouzské „*d'un enfant nouveau-né*“ jazykové znění), vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku závislý na pomoci svého dítěte, sourozence nebo rodiče oprávněně pobývajícího na území některého členského státu, nebo pokud je toto dítě, tento sourozenec nebo rodič žadatele závislý na pomoci žadatele, členský stát tyto osoby obvykle ponechá spolu nebo sloučí. Žalobkyně 1) sice uvedla, že má v Německu sestry a bratry, z doposud zjištěných skutečností se ale nepodává, že by mezi nimi a žalobkyní existovala závislost z právě vymezených důvodů.
38. Soud se také ztotožňuje s žalovaným, že v případě Chorvatska nejsou ani dány důvody domnívat se, že tamější azylový systém a podmínky přijetí žadatelů trpí systematickými nedostatky dosahujícími rizika nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III). K tomu soud doplňuje, že si uvědomuje, že žalobkyně 1) nedostatky v Chorvatsku v žalobních bodech přímo nenamítala, v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě se ale obávala toho, že by jí přemístěním do Chorvatska mohla vzniknout újma a v průběhu správního řízení vypověděla, že podmínky v Chorvatsku nebyly dobré.
39. Unijní azylový systém je založen na principu vzájemné důvěry a domněnce, že každý členský stát dodržuje unijní právo a zejména lidská práva (srov. bod 22 preambule nařízení Dublin III, a rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, spojené věci C-411/10

a C-493/10, *N. S. a další*, bod 83). Nelze nicméně vyloučit, že tento systém v praxi naráží v určitém členském státě na závažné funkční problémy, a proto existuje riziko, že žadatelé o azyl budou v případě přemístění do tohoto členského státu vystaveni zacházení, které je neslučitelné s jejich základními právy. Unijní právo tudíž brání uplatnění *nevyvratitelné domněnky*, že členský stát dodržuje základní práva (srov. rozsudek Soudního dvora ve věci *N. S. a další*, body 81 a 105). K vyvrácení domněnky, že všechny členské státy dodržují základní práva, musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatcích v azylovém řízení podepřená relevantními důkazy (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41).

40. Žalovaný při ověřování funkčnosti chorvatského azylového systému a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu vycházel z informace OAMP ze dne 24. 9. 2024, v níž jsou mimo jiné popsány podmínky ve střediscích, přístup ke zdravotní péči, vzdělání a k hmotné a finanční pomoci. V případě dublinských přemístění bývá ve správním spise standardně založena právě pouze informace OAMP (vycházející z více zdrojů), již lze ve správním řízení obecně považovat za dostatečný podklad (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 6. 2022, č. j. 1 Azs 77/2022-18). V posuzované měl žalovaný k dispozici recentní informaci OAMP a z něhož neplyne, že by její obsah již neměl být aktuální.
41. Z informace OAMP je patrné, že Chorvatsko disponuje dvěma přijímacími středisky s celkovou kapacitou 900 osob. Žadatelé mají nárok na ubytování v přijímacích střediscích, stravu, příspěvek na veřejnou dopravu a osobní finanční příspěvek. V přijímacích střediscích je také poskytována zdravotní péče, odkud mohou být žadatelé doporučení specialistům. Ostatně žalobkyně tvrdila, že jejího nejmladšího syna prohlédl v Chorvatsku lékař. Zranitelné osoby mají též nárok na pomoc psychiatra a psychologa.
42. Podle informace OAMP se v roce 2023 v důsledku nárůstu počtu ubytovaných žadatelů přijímací střediska potýkala s nedostatečným udržováním hygieny. Nepodává se z ní však, že by azylové řízení a podmínky příjmu žadatelů v Chorvatsku trpěly nedostatky tak vysoké míry závažnosti, jež by s sebou nesly riziko nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv a svobod Evropské unie. K tomu Soudní dvůr vysvětlil, že „[t]éto obzvláště vysoké míry závažnosti by bylo dosaženo, pokud by se osoba, která je zcela závislá na veřejné podpoře, v důsledku nezájmu orgánů členského státu ocitla nezávisle na své vůli a osobní volbě v situaci krajní hmotné nouze, v níž by nemohla uspokojovat své nejzákladnější potřeby, jako je zejména potřeba najíst se, umýt se a ubytovat se, a kterou by bylo poškozeno její tělesné či duševní zdraví nebo v důsledku které by se ocitla v zanedbaném stavu, jenž je v rozporu s lidskou důstojností. Uvedená míra závažnosti se tudíž nemůže vztahovat na situace, které třebaže se vyznačují značnou nejistotou či podstatným zhoršením životních podmínek dotčené osoby, neznamenaají krajní hmotnou nouzi, při níž by se tato osoba ocitla v natolik závažné situaci, že ji lze stavět na roveň nelidskému či ponižujícímu zacházení“ (srov. rozsudek Soudního dvora ve věci *Jawo*, bod 92, a rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011, stížnost č. 30696/09, *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, body 252 až 263). Z čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III totiž neplyne, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu (srov. usnesení NSS ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016-52).
43. Žalobkyně 1) nehodnotila podmínky v Chorvatsku jako dobré a uvedla, že tam spali v karavanech. Žalobci ovšem byli v Chorvatsku pouze dva dny (jednu noc). Pokud mají žadatelé zajištěn přístup k hygienickým zařízením a garantování stravu a zdravotní péči, takové krátkodobé ubytování nelidské nebo ponižující zacházení podle soudu

nepředstavuje. Mimo to správní soudy již v minulosti judikovaly, že Chorvatsko nepatří mezi země, které by vzbuzovaly pochybnosti ohledně možné existence systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2024, č. j. 41 Az 14/2024-40, a ze dne 8. 8. 2024, č. j. 32 Az 14/2024-32, nebo rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 10. 2024, č. j. 175 A 15/2024-27). Podle Informace OAMP bylo také v roce 2023 do Chorvatska realizováno 897 přemístění, a to zejména z Německa, Rakouska a Švýcarska. Ani tyto státy tak v případě Chorvatska zjevně neshledaly existenci systémových nedostatků, pro něž by žadatelé o mezinárodní ochranu nemohli být do Chorvatska přemístěni.

44. Soud shrnuje, že v posuzované věci neshledal důvody proto to, aby již v rámci řízení o přijetí zpět žalovaný přímo určil členský stát příslušný k věcnému projednání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobkyně 1) v žalobě obecně namítla, že žalovaný nezjistil skutkový stav dostatečně. Nijak ale nerozvedla, čemu měla být v jejím případě v řízení o přijetí zpět věnována větší pozornost (např. rodinným vazbám, zdravotnímu stavu nebo podmínkám v Chorvatsku). Na základě čl. 20 odst. 5 nařízení Dublin III tak bylo k přijetí žalobců zpět povinné Chorvatsko. Jednalo se o členský stát, v němž byla podána první žádost o mezinárodní ochranu, jak bylo ověřeno shodou otisků prstů v systému Eurodac. Jestliže není prokázán opak, jedná se o dostatečný důkaz pro prokázání dřívějšího podání žádosti (srov. rozsudek NSS č. j. 7 Azs 228/2023-25).
45. Soud ani neshledal, že by chorvatský azylový systém trpěl systematickými nedostatky dosahujícími rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení. Žalobkyně 1) sice hodnotila podmínky v Chorvatsku jako špatné, s nezletilými žalobci 2) až 4) tam ale pobývala pouze dva dny a své výhrady neupřesnila (kromě toho, že spali v karavanu, neuváděla, že by tam byly například špatné hygienické podmínky nebo by jim nebyla zajištěna strava). Soud uznává, že se životní podmínky v jednotlivých členských státech mohou lišit. Pouze skutečnost, že sociální ochrana nebo životní standard je v některém členském státě na vyšší úrovni než v dožádaném členském státě, ale riziko nelidského a ponižujícího zacházení nezakládá. Nic nenavádí ani tomu, že žalobci měli utrpět vážnou újmu již v důsledku samotného přemístění kvůli nepříznivému zdravotnímu stavu. Žalobkyně 1) ani nezletilí žalobci 2) až 4) netrpí závažnými zdravotními problémy a cesta do Chorvatska jim bude zajištěna.
46. Soud podotýká, že řízení o určení příslušného členského státu není prozatím dokončeno; není tak vyloučeno, že chorvatské orgány nakonec dospějí k závěru, že k projednání žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně 1) nejsou příslušné a požádají jiný členský stát o převzetí ve smyslu čl. 21 a násl. nařízení Dublin III. Je pravda, že pokud by došlo k případnému (dalšímu) přemístění žalobců, nejevilo by se jejich předání do Chorvatska jako nejúčelnější postup. Rozhodnutí o jejich současném přemístění je však důsledkem jednak systematiky nařízení Dublin III a jednak jejich opuštěním Chorvatska předtím, než bylo řízení o určení příslušného členského státu ze strany chorvatských orgánů dokončeno.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

47. Soud uzavírá, že neshledal žalobní námitky důvodnými a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). V řízení o přijetí zpět se příslušnost členského státu k věcnému projednání žádosti o mezinárodní ochranu nepřezkoumává. Důvody pro odklon od tohoto obecného přístupu (jak plynou z judikatury Soudního dvora) v projednávané věci nebyly dány. Z obecných žalobních

námitek (srov. bod 13 tohoto rozsudku) ani nelze seznat, jaké kritérium příslušnosti by se na žalobce mělo podle jejich názoru vlastně vztahovat a proč.

48. O náhradě nákladů soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli v řízení úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozsudku). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. prosince 2024

JUDr. Jan Peroutka v. r.
soudce